

Haarlem

Gemeente Haarlem

Drs. J. Wienen
burgemeester

Retouradres Postbus 511 2003 PB Haarlem

Aan de gemeenteraad van Haarlem

Datum 13 februari 2017
Kenmerk 2017/ 84419
Doorkiesnummer 3064
Contactpersoon C. Konijnenbelt
Email ckonijnenbelt@haarlem.nl
Kopie Referendumcommissie Haarlem
Bijlagen Brieven van de referendumcommissie dd. 2 en 9 februari 2017
Onderwerp Bevindingen referendumverzoek parkeermaatregelen

Geachte raad,

Op woensdag 25 januari jl. heb ik een inleidend verzoek tot het houden van een referendum over het onderwerp parkeren ontvangen. Zoals de Referendumverordening voorschrijft, heb ik het verzoek getoetst aan de artikelen 3 en 7 van de verordening. Daarbij heb ik ook betrokken het advies van de Referendumcommissie zoals verwoord in de twee bijgevoegde brieven. Hieronder beschrijf ik u mijn bevindingen.

Gegevens en handtekeningen

Ik heb geconstateerd dat alle vereiste gegevens van de indieners in het verzoek zijn vermeld. Er zijn bovendien ruim voldoende ondersteunende handtekeningen ingeleverd, op het hiervoor verstrekte formulier. Hierbij wil ik vermelden dat bij de controle veel ondersteuners afvielen, door niet volledig of onleesbaar invullen van de gegevens. Er blijven echter voldoende geldige handtekeningen over. De bedoelde handtekeningen zijn verzameld in de periode voor het raadsbesluit is genomen waarop het referendumvoorstel betrekking heeft. Er was sprake van een (gewijzigd) collegevoorstel, dat door de raad bij de besluitvorming nog op een aantal onderdelen geamendeerd is. Nu zou de discussie kunnen ontstaan of de wijzigingen in het besluit bij mensen die hun handtekening hebben gezet mogelijk tot een andere afweging zou kunnen hebben geleid. Naar aanleiding hiervan adviseer ik na afronding van het hele proces de verordening op dit punt – en wellicht ook op andere punten – te actualiseren. Nu in een tweede ronde opnieuw en in ruimere mate steun moet worden aangetoond, is er mijns inziens geen aanleiding om de ondersteuning voor het inleidend verzoek om bovengenoemde reden af te wijzen. Wel is het wenselijk de formulering bij het verzamelen van steun voor het definitieve verzoek ondubbelzinnig helder te doen zijn.

Haarlem

Onderwerp

Op de lijst met ondersteunende handtekeningen is als onderwerp vermeld 'moderniseren parkeren'. Op de voorbladen waarop de hoofdindieners hun gegevens hebben ingevuld staat als onderwerp 'het raadsstuk Maatregelen Modernisering Parkeren BBV nr 2016/502227, behandeld in de raadsvergadering van 15 december 2016'. Als vraag is vervolgens vermeld "Bent u voor of tegen de maatregelen die leiden tot het invoeren van het regime Betaald parkeren in de stad Haarlem?" Hier is sprake van een discrepantie. Onderwerp en voorgestelde vraagstelling sluiten niet op elkaar aan. Bovendien is in het besluit van de raad geen sprake van invoering van betaald parkeren in Haarlem. Dat bestaat al langer en in de voorstellen zijn elementen opgenomen over de mogelijkheid van uitbreiding van betaald parkeren. In een gesprek met de indieners heb ik dit aan hen voorgelegd. Mij is gebleken dat hun bedoeling is het pakket aan parkeermaatregelen in zijn geheel aan de Haarlemmers voor te leggen.

Bij de verdere toetsing, aan artikel 3 van de Referendumverordening, ben ik daarom uitgegaan van het gehele pakket maatregelen.

Als de raad besluit dat dit onderwerp referendabel is en de indieners ondersteuning gaan werven voor een definitief verzoek verdient het aanbeveling, zoals ik hierboven aangaf en zoals ook de Referendumcommissie adviseert, het onderwerp duidelijk te omschrijven op het formulier. De griffie zal daar dan – in overleg met de indieners – voor zorgen. Dit laat onverlet dat u als raad op grond van artikel 17 van de Referendumverordening de precieze vraagstelling en antwoordcategorieën vaststelt, na advisering hierover door de Referendumcommissie (art. 6).

Termijn

Het bedoelde raadsbesluit is vastgesteld op 15 december jl, wat betekent dat het verzoek binnen de termijn is ingediend.

Inhoudelijke afwijzingsgronden (artikel 3)

In artikel 3 van de Referendumverordening is opgesomd waar een referendum niet over kan gaan. Eén onderdeel daarvan zou hier eventueel aan de orde kunnen zijn, namelijk "een besluit over de vaststelling van gemeentelijke tarieven of belastingen, de gemeentelijke begroting en de jaarrekening van de gemeente" (art. 3, onder d). Hierover heeft de Referendumcommissie op mijn verzoek expliciet geadviseerd in haar brief van 9 februari jl. Haar overweging is de volgende:

Het raadsbesluit 2016/512227 'Maatregelen Moderniseren Parkeren' van 15 december 2016 bevat een omvattende verandering van het parkeerbeleid van de gemeente Haarlem. Hoewel het pakket aan maatregelen – niet toevallig meervoud – aangaande moderniseren van parkeren mede de vaststelling van tarieven betreft, gaat het daarbij ten principale om het parkeerbeleid van de gemeente Haarlem. Daarop heeft het voorstel als geheel en als zodanig betrekking; de tariefstelling staat niet centraal. Daarmee is het onderwerp referendabel.

Dat het betreffende raadsbesluit van december 2016 een aantal tariefstellingen of -wijzigingen impliceert of bevat, is naar het oordeel van de referendumcommissie geen of althans onvoldoende reden om dit besluit niet-referendabel te verklaren.

Haarlem

Hoewel onderdelen van de maatregelen in het pakket, waar het inleidend referendumverzoek over gaat, betrekking hebben op tarieven en belastingen, kan ik mij vinden in de redenering van de commissie. Het gaat hier om de wijziging van het parkeerbeleid als zodanig. De vraag kan gesteld worden wat een afwijzende uitslag van het referendum voor betekenis heeft voor afzonderlijke maatregelen. Bij een raadgevend referendum is deze vraag naar de consequentie van de uitslag echter altijd aan de orde.

Conclusie

Het verzoek voldoet aan de eisen van artikel 7 van de Referendumverordening en in artikel 3 vind ik geen belemmeringen om het bedoelde raadsbesluit aan een referendum te onderwerpen. Het uiteindelijke oordeel hierover en beantwoording van de vraag of er een dringende reden is om geen referendum te houden, zoals bedoeld in artikel 4, is ter beoordeling aan de raad.

Met vriendelijke groet,

Drs J. Wienen

Haarlem

Retouradres Postbus 511, 2003PB Haarlem

Aan de voorzitter raad

Datum 2 februari 2017
Ons kenmerk 2017/63461
Contactpersoon Mw. mr. M.E. van der Mede
Doorkiesnummer 023-5113034
E-mail griffiebureau@haarlem.nl
Onderwerp Brief van de Referendumcommissie Haarlem dd 2 februari 2017 inzake advies aan de voorzitter van de raad over inleidend verzoek Maatregelen Moderniseren Parkeren

Geachte voorzitter van de raad,

op 25 januari 2017 heeft uw voorzitter een inleidend verzoek ontvangen om een referendum te houden over het raadsbesluit van 15 december 2016: Maatregelen Moderniseren Parkeren. Dit is de eerste stap naar mogelijk een lokaal referendum in Haarlem in ruim 25 jaar. De referendumcommissie is op vrijdag 27 januari 2017 bijeengekomen om over dit inleidend verzoek en het vervolg van de referendumprocedure te spreken. U heeft een belangrijke rol bij de tweede stap van het referendum, de toets op de toelaatbaarheid van het inleidend verzoek. De Referendumverordening (verder de Verordening) geeft ons in artikel 6 sub e een rol als toezichthouder op de toepassing van deze Verordening. Wij geven graag middels dit (ongevraagde) advies het volgende aan u mee.

Inleidend verzoek

U heeft volgens artikel 9 van de Verordening tot taak om het inleidend verzoek aan de artikelen 3 en 7 van deze Verordening te toetsen.

In artikel 3 wordt aangegeven over welke onderwerpen geen referendum kan worden gehouden. De referendumcommissie heeft eigenstandig het onderwerp van het inleidende verzoek in het licht van dit artikel bekeken en ziet geen problemen; naar het inzicht van de referendumcommissie is het onderhavige onderwerp referendabel.

In artikel 7 is nader uitgewerkt waaraan het inleidend verzoek moet voldoen. Dit betreft een termijn, het aantal ondersteuningsverklaringen en het specifieke gebruik van het door de gemeente beschikbaar gestelde formulier. De gevolgde procedure en werkwijze van het inleidende verzoek lijken te hebben voldaan aan de diverse gestelde vereisten, of althans daarmee niet in strijd te zijn. Gezien het zeer aanzienlijke aantal verzamelde handtekeningen gaat de referendumcommissie er tevens vooralsnog vanuit, dat het benodigde aantal van 400 ondersteunende handtekeningen zal zijn gehaald.

Formulier definitief verzoek

Als de raad een positief besluit neemt op het inleidend verzoek, start de fase van het definitief verzoek (artikel 10, lid 1 van de Verordening). In de Verordening is aangegeven dat voor een periode van zes weken ondersteuningsverklaringen kunnen worden afgegeven op door de gemeente verstrekte formulieren (artikel 10, lid 4 van de Verordening).

Wij adviseren u en de raad dringend om dit formulier voor het definitief verzoek door de gemeente te laten voorzien van de officiële titel van het raadsbesluit, te weten Maatregelen Moderniseren Parkeren. Dit is door de indieners correct ingevuld op het formulier voor het inleidend verzoek. Op het lijsten met ondersteuningsverklaringen is dit ingekort tot Modernisering parkeren. Voor kiezers die overwegen om een ondersteuningsverklaring voor het definitieve verzoek af te leggen, is het van belang dat zij (kunnen) weten dat het raadsbesluit een pakket van maatregelen omvat om het parkeerbeleid te wijzigen. Een correcte weergave door het gebruik van de meervoudsvorm 'Maatregelen' van het opschrift van het genomen raadsbesluit borgt dit.

Het door de gemeente verstrekte formulier voor het definitieve verzoek kan, indien nodig, op de gebruikelijke wijze beschikbaar worden gesteld na de raadsvergadering waarin besloten is over de referendabiliteit van het onderwerp (artikel 10 en 11 van de Verordening).

Vraagstelling en subsidieregeling

De referendumcommissie heeft tot taak de raad te adviseren over de formulering van de vraagstelling (artikel 6, sub a van de Verordening). Ter voorbereiding van een zorgvuldig en afgewogen advies in dezen willen wij in de fase van het definitieve verzoek in contact treden met de indieners van het referendumverzoek en een vertegenwoordiging van het college.

Daarnaast zal de referendumcommissie zich hoe dan ook buigen over een voorstel voor een subsidieregeling. Op dit moment is er geen regeling en de referendumcommissie wordt geacht regels vast te stellen vanwege een voorstel voor het verlenen van dergelijke subsidies (artikel 6, sub b van de Verordening). Als er daadwerkelijk op korte of langere termijn in Haarlem een referendum komt, dan dient deze regeling in beginsel aanwezig te zijn. Het is voor alle betrokkenen immers van groot belang dat helder is op welke wijze subsidie verleend kan worden aan organisaties en instellingen die ten behoeve van een Haarlems referendum campagne zouden willen voeren.

Wij hopen en verwachten dat u ons advies bij uw afwegingen omtrent de toelaatbaarheid van het inleidend verzoek betreft. Tevens verzoeken wij u dringend ons advies gelijktijdig en integraal met uw bevindingen aan de raad te overleggen.

Hoogachtend,

De Referendumcommissie Haarlem,

Mw. drs. M. Veerbeek, voorzitter

Retouradres Postbus 511, 2003PB Haarlem

Aan de voorzitter raad

Datum 9 februari 2017
Ons kenmerk 2017/77538
Contactpersoon Mw. mr. M.E. van der Mede
Doorkiesnummer 023-5113034
E-mail griffiebureau@haarlem.nl

Onderwerp Brief van de Referendumcommissie Haarlem dd 9 februari 2017 inzake advies aan de voorzitter van de raad over artikel 3 van de Referendumverordening van de Gemeente Haarlem

Geachte voorzitter van de Raad,

Wij begrijpen dat ons advies van 2 februari 2017 u in goede orde bereikt heeft.

U heeft ons vervolgens laten weten, dat uw onderzoek van het inleidend verzoek tot het houden van een referendum bij u de navolgende vraag heeft opgeroepen: "Is het zo dat, omdat een groot deel van de maatregelen betrekking heeft op het vaststellen van tarieven, dit de beoordeling compliceert, nu in artikel 3, onder d, is bepaald dat een referendum niet kan gaan over 'een besluit over de vaststelling van gemeentelijke tarieven of belastingen'".

U vraagt de referendumcommissie nader in te gaan op bovenstaande vraag en in dat licht te bezien of het pakket aan maatregelen hierdoor in zijn geheel referendabel is.

Wij berichten u hierover het volgende.

Het raadsbesluit 2016/502227 'Maatregelen Moderniseren Parkeren' van 15 december 2016 bevat een omvattende verandering van het parkeerbeleid van de gemeente Haarlem. Hoewel het pakket aan maatregelen - niet toevallig meervoud - aangaande moderniseren van parkeren mede de vaststelling van tarieven betreft, gaat het daarbij ten principale om het parkeerbeleid van de gemeente Haarlem. Daarop heeft het voorstel als geheel en als zodanig betrekking; de tariefstelling staat niet centraal. Daarmee is het onderwerp referendabel.

Dat het betreffende raadsbesluit van december 2016 een aantal tariefstellingen of -wijzigingen impliceert of bevat, is naar het oordeel van de referendumcommissie geen of althans

onvoldoende reden om dit besluit niet- referendabel te verklaren met een beroep op de uitzonderingsbepalingen opgenomen in de Referendumverordening Haarlem.

Zie overigens in dit verband ook bijlage 4 van het raadsbesluit van december 2016 . In dit 'Uitvoeringsoverzicht Programma Modernisering van Parkeren' is expliciet opgenomen, dat de vaststelling van de parkeertarieven op een ander moment door de raad zal plaatsvinden middels een wijziging van de Verordening op de heffing en invordering van parkeerbelastingen. Hieruit kan worden begrepen, dat het besluit 'Maatregelen Moderniseren Parkeren' nadrukkelijk niet eerst en vooral over tarieven beoogt te gaan.

Hoogachtend,

De Referendumcommissie Haarlem

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'M. Veerbeek', with a horizontal line underneath it.

Mw. drs. M. Veerbeek, voorzitter